

A MAGYAR KÖZTÁRSASÁG NEVÉBEN

A Szegedi Ítéltábla mint másodfokú bíróság a Szegeden, 2011. május 4. napján tartott fellebbezési nyilvános ülés alapján 2011. május 5. napján meghozta és nyilvánosan kihirdette a következő

Í T É L E T E T :

Az adócsalás büntette és más bűncselekmény miatt **I.rendű vádlott ÉS TÁRSAI** ellen indított büntetőügyben a Békés Megyei Bíróság 2010. október 14. napján kihirdetett 12.B.358/2009/127. számú ítéletét

m e g v á l t o z t a t j a

az alábbiak szerint:

A vádlottak okirattal kapcsolatos cselekményeit az alábbiak szerint
ő s í t i :

m i n

I. r. vádlott:

5 rb. magánokirat-hamisítás vétsége - melyből 2 rb. folytatólagosan elkövetett - (Btk. 276. §)

9 rb. bűnsegédként elkövetett magánokirat-hamisítás vétsége - melyből 4 rb. folytatólagosan elkövetett (Btk. 276. §)

II. r. vádlott:

4 rb. magánokirat-hamisítás vétsége - melyből 2 rb. folytatólagosan elkövetett (Btk. 276. §)

III. r. vádlott:

2 rb. magánokirat-hamisítás vétsége - melyből 1 rb. folytatólagosan elkövetett (Btk. 276. §)

IV. r. vádlott:

1 rb. folytatólagosan elkövetett magánokirat-hamisítás vétsége (Btk. 276. §)

V. r. vádlott:

2 rb. magánokirat-hamisítás vétsége - melyből 1 rb. folytatólagosan elkövetett (Btk. 276. §)

VIII. r. vádlott:

2 rb. magánokirat-hamisítás vétsége - melyből 1 rb. folytatólagosan elkövetett (Btk. 276. §)

Egyebekben az elsőfokú ítéletet **h e l y b e n h a g y j a .**

A másodfokú eljárásban felmerült 34.980.-(harmincnégyezer-kilencszáznyolcvan) Ft bűnügyi költséget az állam viseli.

Megállapítja, hogy a IV. r. vádlott lakcíme: (Település, utca, házszám).

IX. r. vádlott születési éve: (év).

Az ítélet ellen fellebbezésnek nincs helye.

I N D O K O L Á S :

Az elsőfokú bíróság megismételt eljárás keretében bűnösnek mondta ki

I. r. vádlottat 5 rb. - ebből 3 rb. folytatólagosan - társtettesként elkövetett magánokirat-hamisítás vétségében (Btk. 276. §),

II. r. vádlottat 2 rb. - ebből 1 rb. folytatólagosan - társtettesként elkövetett magánokirat-hamisítás vétségében (Btk. 276. §),

III. r. vádlottat 2 rb. - ebből 1 rb. folytatólagosan - társtettesként elkövetett magánokirat-hamisítás vétségében (Btk. 276. §),

IV. r. vádlottat folytatólagosan, társtettesként elkövetett magánokirat-hamisítás vétségében (Btk. 276. §),

V. r. vádlottat 2 rb. - ebből 1 rb. folytatólagosan - társtettesként elkövetett magánokirat-hamisítás vétségében (Btk. 276. §),

VIII. r. vádlottat 2 rb. - ebből 1 rb. folytatólagosan - társtettesként elkövetett magánokirat-hamisítás vétségében (Btk. 276. §).

Ezért I. r. vádlottat 1 évre próbára bocsátotta, míg II. r., III. r., IV. r., V. r. és VIII. r. vádlottakat megrovásban részesítette.

A bíróság az I. r. vádlottat az ellene 13 rb. - ebből 12 rb. folytatólagosan - társtettesként elkövetett adáscsalás büntette [1 rb. Btk. 310. § (1) és (4) bekezdés, 10 rb. Btk. 310. § (1) és (3) bekezdés, 2 rb. Btk. 310. § (1) és (2) bekezdés],

II. r. vádlottat az ellene 9 rb. folytatólagosan, társtettesként elkövetett adáscsalás büntette [Btk. 310. § (1) és (3) bekezdés],

III. r. vádlottat az ellene 3 rb. - ebből 1 rb. folytatólagosan - társtettesként elkövetett adáscsalás büntette [Btk. 310. § (1) és (3) bekezdés],

IV. r. vádlottat az ellene 2 rb. - ebből 1 rb. folytatólagosan - társtettesként elkövetett adáscsalás büntette [Btk. 310. § (1) és (2) bekezdés],

V. r. vádlottat az ellene 3 rb. - ebből 1 rb. folytatólagosan - társtettesként elkövetett adáscsalás büntette [2 rb. Btk. 310. § (1) és (3) bekezdés, valamint 1 rb. Btk. 310. § (1) és (2) bekezdés],

VI. r. vádlottat az ellene 3 rb. társtettesként elkövetett adáscsalás büntette [Btk. 310. § (1) és (2) bekezdés],

VII. r. vádlottat az ellene 3 rb. társtettesként elkövetett adáscsalás vétsége [Btk. 310. § (1) bekezdés],

VIII. r. vádlottat az ellene 7 rb. - ebből 1 rb. folytatólagosan - társtettesként elkövetett adáscsalás büntette [6 rb. Btk. 310. § (1) és (3) bekezdés, 1 rb. Btk. 310. § (1) és (2) bekezdés],

IX. r. vádlottat az ellene folytatólagosan, társtettesként elkövetett adáscsalás büntette [Btk. 310. § (1) és (2) bekezdés],

miatt emelt vád alól felmentette.

Az ítélet ellen az ügyész jelentett be fellebbezést a vádlottak terhére, az I. r., II. r., III. r., IV. r., V. r. és VIII. r. vádlottak esetében a részfelmentés miatt, bűnösségük megállapítása és próbára bocsátás helyett büntetés kiszabása, a IV. r. vádlott tekintetében súlyosabb intézkedés alkalmazása érdekében, a VI. r., VII. r. és IX. r. vádlottak esetében felmentésük miatt, bűnösségük megállapítása és intézkedés alkalmazása végett.

A fellebbezés írásbeli indokolásában az ügyész ezt akként módosította, hogy megalapozatlanság miatt az ítélet hatályon kívül helyezését és új eljárásra utasítását indítványozta.

A fellebbviteli főügyészség a módosított ügyészi fellebbezést fenntartotta, a tényállás részbeni felderítetlenségére, hiányosságára, a vád ki nem merítésére és azon való túlterjeszkedésre, továbbá az indokolási kötelezettség részbeni elmulasztására tekintettel az ítéletnek a Be. 375. § (1) bekezdése alapján történő hatályon kívül helyezését és az elsőfokú bíróság új eljárásra utasítását indítványozta.

A vádlottak terhére bejelentett, illetve a hatályon kívül helyezést és az elsőfokú bíróság új eljárásra utasítását célzó fellebbezés alaptalan.

A másodfokú bíróság a Be. 348. § (1)-(2) bekezdése és 349. § (1) bekezdése alapján eljárva az ítéletet az azt megelőző bírósági eljárással együtt valamennyi vádlott tekintetében felülbírálta. Ennek során megállapította, hogy az elsőfokú bíróság az eljárási szabályok maradéktalan megtartásával folytatta le a tárgyalást, és hozta meg az ítéletet.

Az ítéletábra nem osztotta a fellebbviteli főügyészség azon álláspontját, amely szerint az elsőfokú bíróság részben nem merítette ki a vádat, részben pedig túlterjeszkedett azon, s ezen szabálysértések lényeges kihatással voltak az eljárás lefolytatására, a bűnösség megállapítására, illetve a felmentésekre.

Az ügyész álláspontja szerint az elsőfokú bíróság a vádirati tényálláshoz képest (amely szerint a vádlottak által működtetett vállalkozások tényleges gazdasági tevékenységet folytattak, de vagy nem nyújtottak be adóbevallást, vagy a fiktív számlák felhasználásával valótlan tartalmúakat nyújtottak be), nem állapíthatta azt meg, hogy a vádlottak tényleges gazdasági tevékenységet nem folytattak, hanem az érintett vállalkozások részére fiktív számlákat állítottak ki a számlákon szereplő összeg 5%-áért, amely számlákat a vállalkozások a könyvelésükben és az adóbevallásukban szerepeltettek.

Az ítéletábra nem értett ezzel egyet. A vád tárgyát a számlák kiállítása és az adóbevallások elmulasztása, illetve tartalma képezte. Ehhez képest az elsőfokú bíróságnak a bizonyítási eljárás során - többek között - éppen azt kellett vizsgálnia, hogy a számlák mögött állt-e tényleges gazdasági tevékenység, avagy azok fiktívek voltak. Ezen bizonyítás eredményéhez képest kellett állást foglalnia az adócsalások megvalósulását illetően is.

Ezért az elsőfokú bíróság a vád tárgyát képező büntetőjogilag releváns tények vizsgálata, s a tényállás megállapítása során - túlnyomórészt - a tettazonosság körében maradt.

Mellőzte ugyan a másodfokú bíróság a hamis személyi igazolvány felhasználására vonatkozó megállapításokat (ítélet 37. oldal utolsó bekezdése, 38. oldal 3. és 4. bekezdése), valamint helyesbítette a 39. oldal 3. bekezdésében foglaltakat akként, hogy a vádlottaknak - IX. r. vádlott kivételével - arról volt tudomásuk, hogy a valótlan gazdasági eseményekről szóló számlákra a számlabefogadó cégeknek azért volt szükségük, hogy azt beállítsák a könyvelésükbe és szerepeltessék az adóbevallásukban.

Az elsőfokú bíróság a helyesbítésekkel érintett megállapításaival az ítéleti tényállás szintjén ugyan valóban meghaladta a vád kereteit, azonban a vádlottak büntetőjogi felelősségéről mindezek vonatkozásában nem hozott döntést [sőt, az ítélet 39. oldal 3. bekezdésében foglaltak tekintetében maga is megállapította, hogy a vádhoz kötöttség folytán nem állt módjában a vádlottak - és az érintett vállalkozások tanúként kihallgatott vezetői - bűnösségének a kimondása (ítélet 60. oldal 1. bekezdése)]. Ezért a fenti mellőzések és a helyesbítés az ügy érdemi felülbírálatát nem érintette.

Az elsőfokú bíróság eleget tett tényállás-felderítési kötelezettségének, melynek során a büntetőjogilag releváns tények tekintetében a szükséges és lehetséges körben és mélységben felvette a bizonyítást. Ennek során figyelemmel volt a korábbi hatályon kívül helyező végzésben foglalt iránymutatásokra is, illetve az attól való eltérést megindokolta. A felvett bizonyítás eredményéhez képest a megyei bíróságnak a további bizonyítást szükségtelennek tartó álláspontjával a másodfokú bíróság teljes mértékben egyetértett, s azt okszerűnek minősítette.

Eljárási szabályt [Be. 258. § (2) bekezdés f) pontja] sértett azonban a megyei bíróság, amikor elmulasztotta megindokolni a IV., V., VI., VII. r. vádlottak védője által előterjesztett, és a tárgyaláson (93. sorszámú tárgyalási jegyzőkönyv 61-62. oldal) elutasításra került bizonyítási indítványokat (meteorológiai tájékoztatás beszerzése, közlekedési szakértő kirendelése, könyvszakértői vélemény kiegészítése). Figyelemmel azonban az elsőfokú bíróság által megállapított tényállás tartalmára, ezen - a számlák fiktív voltának megállapítását célzó - bizonyítási indítványok teljesítése szükségtelen lett volna, hiszen a bíróság a már beszerzett bizonyítékok alapján is ugyanazt a tényt állapította meg, mint amelynek érdekében a bizonyítási indítványok előterjesztésre kerültek.

Az ítélet tábla megállapította, hogy az elsőfokú bíróság a Be. 78. § (3) bekezdésében foglaltaknak megfelelően eljárva, az általa beszerzett bizonyítékokat egyenként és összességükben is értékelte, s a tényállást az így kialakult meggyőződése szerint állapította meg. A megyei bíróság mérlegelése mindenben logikusnak, iratszerűnek, az általa törvényesen beszerzett bizonyítékok tartalmának megfelelőnek bizonyult, így a bizonyítékok mérlegelésén keresztül a tényállást támadó, és hatályon kívül helyezést célzó fellebbezés eredményre nem vezethetett.

Az elsőfokú bíróság részletesen számot adott arról, hogy mely bizonyítékot mennyiben és miért fogadott vagy utasított el. A vád tárgyát képező számlák fiktív voltát alátámasztó, és egymást kiegészítő bizonyítékok olyan zárt láncolatot alkottak, amely minden kétséget kizáróan bizonyította, hogy a tényállásban megjelölt számlák mögött semmiféle, a vádlotti vállalkozásokhoz köthető gazdasági teljesítmény nem áll.

Az elsőfokú bíróság tényállása - a fenti helyesbítésekkel együtt - teljes egészében megalapozottnak bizonyult, s ezáltal a felülbírálat alapját képezte [Be. 351. § (2) bekezdés].

A tényállásból a megyei bíróság okszerűen következtetett egyrészt a vádlottak büntetőjogi felelősségének fennállására a magánokirat-hamisítások tekintetében, másrészt az adóbevallások vonatkozásában a bűnösség hiányára, minthogy a fiktív számlák nem képezhették semmilyen adó alapját.

Tévedett azonban a magánokirat-hamisítások jogi minősítése során a bűncselekmények halmazát, folytatólágosságát, illetve részben az elkövetői formákat illetően.

A magánokirat-hamisítás bűncselekménye akkor valósul meg, ha valaki jog vagy kötelezettség létezésének, megváltozásának vagy megszűnésének bizonyítására használt fel hamis, hamisított vagy valótlan tartalmú magánokiratot (Btk. 276. §). Ebből következően a sértett jogviszonyok száma határozza meg az adott bűncselekmény rendbeliségét, vagyis jelen ügyben cégenként és adónemenként (vagyis jogviszonyonként) kellett vizsgálni a bűncselekmény megvalósulását.

Ennek során figyelemmel kellett lenni a folytatólágosság törvényi feltételeinek [Btk. 12. § (2) bekezdése] esetleges fennállására is, melynek során az éves bevallású adónemek esetén (az elkövetési idők közötti hosszabb tartamra tekintettel) a folytatólágosság nem volt megállapítható, míg a rövidebb bevallási tartamú általános forgalmi adó tekintetében - a további feltételek fennállásától függően - adott esetben megállapítható volt ezen törvényi egység.

A másodfokú bíróság ezen túlmenően figyelemmel volt arra, hogy a hamis számlákat az adott cég ügyvezetőiként eljáró vádlottak használták fel az adóbevallások során, s így kizárólag ők valósítottak meg tettesi elkövetői magatartást, míg amikor az I. r. vádlott nem ügyvezetőként járt el, akkor a többi vádlott eljárásához bűnsegédi magatartást fejtett ki (amely elkövetői forma a **1. sz. gazdasági társaság** és **2. sz. gazdasági társaság** esetében a tettesi, mint súlyosabb elkövetői formába beleolvadt).

Mindezekre tekintettel az ítéletábra a vádlottak okirattal kapcsolatos cselekményeit a Be. 372. § (1) bekezdése alapján eljárva újraminősítette, s így az az alábbiak szerint alakul:

I. r. vádlott:

- 5 rb. magánokirat-hamisítás vétsége (a **1. sz. gazdasági társaság** és a **2. sz. gazdasági társaság** tekintetében), melyből 2 rb. folytatólágosan elkövetett (az áfa adónemet illetően), Btk. 276. §-a,

- 9 rb. bűnsegédként elkövetett magánokirat-hamisítás vétsége (**2. sz. gazdasági társaság, 3. sz. gazdasági társaság 4. sz. gazdasági társaság, 5. sz. gazdasági társaság, 6. sz. gazdasági társaság, 7. sz. gazdasági társaság**), melyből 4 rb. folytatólagosan elkövetett (**3. sz. gazdasági társaság, 5. sz. gazdasági társaság, 6. sz. gazdasági társaság.** és a **7. sz. gazdasági társaság** áfa jogviszony vonatkozásában), Btk. 276. §-a.

II. r. vádlott: 4 rb. magánokirat-hamisítás vétsége (**1. sz. gazdasági társaság, 2. sz. gazdasági társaság, 4. sz. gazdasági társaság**), melyből 2 rb folytatólagosan elkövetett (**1. sz. gazdasági társaság és 2. sz. gazdasági társaság** áfa bevallásai), Btk. 276. §-a.

III. r. vádlott: 2 rb. magánokirat-hamisítás vétsége (**6. sz. gazdasági társaság** áfa és társasági adó), melyből 1 rb. (az áfa) folytatólagosan elkövetett, Btk. 276. §-a.

IV. r. vádlott: 1 rb. folytatólagosan elkövetett magánokirat-hamisítás vétsége (**5. sz. gazdasági társaság**), Btk. 276. §-a.

V. r. vádlott: 2 rb. magánokirat-hamisítás vétsége (**7. sz. gazdasági társaság**), melyből 1 rb. folytatólagosan elkövetett (az áfa), Btk. 276. §-a.

VIII. r. vádlott: 2 rb. magánokirat-hamisítás vétsége (3. sz. gazdasági társaság), melyből 1 rb. folytatólagosan elkövetett (az áfa), Btk. 276. §-a.

Az elsőfokú bíróság ugyanakkor a felmentő rendelkezések során a vád tárgyát képező cselekményeket helyesen minősítette.

A büntetőjogi joghátrány megállapítása során a bűnösségi körülményeket az elsőfokú bíróság hiánytalanul felsorolta, s azokat súlyuknak megfelelően értékelve olyan törvényes nemű és mértékű intézkedéseket alkalmazott a vádlottakkal szemben, amelyeknek sem az enyhítésére, sem a súlyosítására nem volt indok.

A megrovással érintett vádlottak esetében a bíróság a rosszallását fejezi ki az intézkedés alkalmazásával, és felhívja a vádlottakat, hogy a jövőben tartózkodjanak bűncselekmény elkövetésétől [Btk. 71. § (2) bekezdés].

Tekintettel arra, hogy a jogi minősítés fentiek szerinti megváltoztatásán túlmenően az ítélet mindenben helyesnek bizonyult, ezért azt a másodfokú bíróság egyebekben a Be. 371. § (1) bekezdése alapján helybenhagyta.

A vádlottak terhére benyújtott fellebbezés eredménytelensége folytán a Be. 381. § (1)-(2) bekezdése és a 339. § (1) bekezdése alapján eljárva az ítélőtábla megállapította, hogy a másodfokú eljárásban felmerült bűnügyi költséget az állam viseli.

Ezen túlmenően a másodfokú bíróság helyesbítette a IV. r. és a IX. r. vádlottak személyi adatait.

Az ítélet elleni fellebbezés kizártságának a megállapítása a Be. 386. §-án alapul.

Szeged, 2011. május 5.

Gyurisné dr.Komlóssy Éva sk.	Dr.Mezőlaki Erik sk.	Dr.Cserhádi Ágota sk.
a tanács elnöke	a tanács tagja, előadó	a tanács tagja

A Szegedi Ítélőtábla Bf.II.125/2011/8. számú ítélete és a Békés Megyei Bíróság 12.B.358/2009/127. számú ítéletének jelen ítélettel meg nem változtatott része a mai napon jogerős és végrehajtható.

Szeged, 2011. május 5.

Gyurisné dr.Komlóssy Éva sk.
a tanács elnök

A kiadmány hitelül:

tisztviselő